

Santiago

Yu Santiago nchcui' cha' yu 'in jun

¹ Nan' yu Santiago, nu lca nguso 'in Ndiose lo'o Ñi X'nan na Jesucristo, nchcuin' chan' 'in um, 'un nu mdo'o loo tichcua ta nten 'in ne' Israel nu ndi'in sca chcui chendyu.

Cha' tiyaa nu ndaa Ndiose

² 'Un jun ta'a na, nde lyeec ca tsu'hue chu'hui tiquee um xa ndijin um scasca nu ti'i,

³ cua' jlyo ti' um loo nu ndijin um cha' si'ya cha' nu ndiya qui'an ti' um, nde caja la juesa 'in um ta loo um lo'o cha' can'.

⁴ Una ta loo um tsaya' ca chcan' loo tñan tsu'hue nu can lo'o cha' can', si'yana tca tyon tla um lo' ca chcui la cha' tiyaa 'in um, lo' ñi sca cha' a tsa lyijyi 'in um.

⁵ Una cha' ntsu'hui um ndiya lyijyi cha' tiyaa 'in um, jñan um 'in Ndiose, lo' taa ñi 'in na, si'yana Ndiose si'i na ndyu'hui cuiya' ti cha' tiyaa nu ndaa ñi 'in nchgaa tucui, ñi a nxcuan tloo ñi 'in can'.

⁶ Una xa jñan um 'in na, a cu'ni tucua ti' um, cui' ca nu tsa qui'an ti' um, si'yana nu n'ni tucua ti' nguiaa cha' 'in tsaña'an nguiaa cha' 'in tyi'a tujo'o xa ndiyan ytsa na, lo' scasca tso' nguia lo'o cui'in 'in na.

⁷ Nu ngui'ni cuaña'an a nducua tloo can' cha' tsu'hue nu taa Ñi X'nan na,

⁸ si'yana tucua cha' tiyaa 'in, lo' cuaña'an nguiaa cha' 'in lo'o nchgaa loo cha'.

⁹ Sca jun ta'a na nu ti'i ña'an chendyu 'in, ca tsu'hue chu'hui tiquee can' si'yana Ndiose cua' mscuen cuaan ñi 'in.

¹⁰ lo' jun nu cuilyiya', ca tsu'hue chu'hui tiquee jun si'yana Ndiose cua' mdyi'ya te'en cha' 'in jun. Tsaña'an ndyijyin cha' 'in sca quee nu nducua ni' quixin', cuaña'an ntsu'hui cha' tyijyin cha' 'in yu cuilyiya',

¹¹ si'yana xa nchcua cucha lo' ngui'ni tique' cuaan 'in na, quee can' nguinan' tucua na lo' ndyu na, ndyijyin cha' nu tsu'hue ña'an na, cuaña'an nguiaa cha' 'in yu cuilyiya', quinan' chendyu 'in yu lo'o cha' cuilyiya' can' 'in yu.

Ta loo na lo'o cha' nu ljaan 'in na

¹² Tsu'hue ca xu'hue nu nda loo lo'o scasca cha' nu ljaan 'in, si'yana xa nu cua' mda loo can', chcuan cunta cha' tsu'hue, cui' chendyu nu cua' mdi'in tyaa Ndiose cha' taa ñi 'in nchgaa nu tsu'hue ntsu'hui tiquee lo'o ñi.

¹³ Xa ljaan sca cha' nu xityu 'in na loo qui'ya, a chcui' na si'yana Ndiose ngula yaa' ñi 'in na, si'yana Ndiose a tca tyu ñi loo qui'ya, ñi a ntsu'hui cha' xityu ñi 'in ñi sca tucui loo cha' can'.

¹⁴ Cui' ca nu cunda scaa na ndyu na loo qui'ya si'ya cha' ngunan' ndyi'o tiquee na, lo' ndaa na ya' tsaya' nu tsato'o cha' can'.

¹⁵ Xa cua' yten cha' ngunan' can' tiquee na, a s'ni cutsu cuati loo qui'ya, lo' xa cua' ndon loo na, tsa lo'o na 'in na loo cha' ndyija.

¹⁶ 'Un jun ta'a na nu ndyu'hui cuiya' tin' 'in, a cuiñi lyi'o um 'in um ticuii' um.

¹⁷ Nchgaa loo cha' tsu'hue lo'o cha' nu ñi, ndyi'o na nde ni' cuaan cunta 'in Stina Ndiose, ñi nu mtñan nchgaa loo xaa nu ntsu'hui ni' cuaan, ñi nu scaña'an ti cha' 'in, lo' a ncha'an ñi tsaña'an ncha'an sca ndla'.

¹⁸ Si'ya cha' tsu'hue mdo'o tiquee ñi mdaa ñi chendyu 'in na loo nu ngune 'in na cha' nu ñi, si'yana ca na sñe' ñi nu culoo nu mdo'o hui ca 'in ñi.

Tucua na tñan cha' nu nchcui' Ndiose

¹⁹ Can' cha', 'un jun ta'a na nu ndyu'hui cuiya' tin' 'in, ndon tiyaa um quine 'in um xa caja nu chcui', lo' a nchca cha' chcui' um ndla ndsa, uta cui' xaa quitsin' ti' um,

²⁰ si'yana sca nu nchcuen tique', a ndaa can' ya' cu'ni tñan tsu'hue nu nchca ti' Ndiose.

²¹ Can' cha' xcuan tloo um nchgaa loo cha' nducun' lo'o cha' ngunan', lo' cuan xu'hue um lo'o suun ña'an cha' nu yta ñi ni' cusya 'in um, cui' cha' nu tca culo laa 'in um.

²² Una si'i tsaloo ton nscan ti um 'in na, cui' ca nu tucua um tñan 'in na lo' a cuñilyi'o um 'in um ticuii' um.

²³ Si'yana nu ndon nscan cha' re lo' a nducua tñan 'in na, nguiaa cha' 'in can' tsaña'an nguiaa cha' 'in sca nten nu ñan' 'ya loo cunan.

²⁴ Xa nu cua' mnan' 'ya can' 'in lo' xiton quiaa, cui' xaa njlya ti' ña'an ndyon.

²⁵ Una nu nxñi ca cunta 'in lo'o cha' nu ñi 'in Ndiose, cui' lee nu ndlo laa 'in na, lo' nxñi ton 'in loo cha' can', ñi a njlya ti' cha' nu cua' ngune 'in, cui' ca nu nde nducua can' tñan 'in na, can' nu tsu'hue xu'hue lo'o tñan nu ngui'ni.

26 Cha' nde'en nu xque' ti' si'yana lyee ndiya qui'an ti', lo' a nxñi cunta tu'hua, ticuii' can' ñilyi'o 'in lo' cua cha' ti ndiya qui'an ti'.

27 Nde cha' nu luhui lati nu a nxitiyaa' lo'o cha' nguna', nu tca cu'ni na tloo Stina Ndiose: Chu'hui yuhue ti' na 'in nu suhue nu a ndi'in nten cula 'in, cui' cuaña'an lo'o jun cuna'an nu nguinu lo'o cha' ycui' ti, lo' xñi na cunta 'in na lo'o cha' ngunan' nu nchca loo chendyu re.

2

Scaña'an ti ca lca tiquee na lo'o nchgaa tucui

1 'Un jun ta'a na nu ndiya qui'an ti' 'in Ñi X'nan na Jesucristo, ñi nu nda'an lo'o sca cha' cuiya' nu tlyu, scaña'an ti ca lca tiquee um lo'o nchgaa tucui.

2 Cha' se'en ndiyo' ti'in um sten sca nu ntsu'hui cuii' oro loyaa' lo' lco' sca te' tsu'hue ña'an, a cunta cha' sten sca nu ti'i ña'an chendyu 'in nu lco' sca te' cusun,

3 cha' cu'ni cunta um 'in nu lco' te' tsu'hue can' lo' ljuin um 'in: Nde tsu'hue la se'en chcua um, lo' ljuin um lo'o nu ti'i ña'an 'in can': Nde ti tyon nu'huin uta chcua lyuu ti cua,

4 ¿ñi cha' ta a su'hua ña'an nsu'hua loo um 'in ta'a um? Ña'an loo cha' sca bse cua' lca um si'ya cha' tiyaa ngunan' 'in um.

5 'Un jun ta'a na nu ndyu'hui cuiya' tin' 'in, quine 'in um cha' nu chcuin': ¿Ta si'i Ndiose ngulohui 'in nu ti'i ña'an chendyu 'in si'yana ca cuilyiya' can', una lo'o cha' nu ndiya qui'an ti', lo' qui'ni ca'an 'in can' se'en ndlo ñi tñan, cui' cha' nu cua' mdi'in tyaa ñi lo'o nchgaa nu lyee lca tiquee lo'o ñi?

⁶ Una 'un nde ndyi'ya te'en um 'in nu ti'i ña'an chendyu 'in. ¿Ta si'i yu cuilyiya' lca nu nsñi su'hua yaa' 'in um nu ndyaa cunta 'in um tloo bsya?

⁷ ¿Ta si'i yu nchcui' ca'an yu 'in ñi nu tsu'hue lati, cui' tso' nu cua' ntsu'hui um?

⁸ Cha' na cha' ñi nducua um tñan cha' 'in lee nu ndon loo lati, cu'ni um ña'an nchcui' quityi 'in Ndiose: —Ña'an 'tnan ti' um 'in ta'a nten um tsaña'an n'ni um lo'o um ticuii' um—, tsu'hue ña'an nu ngui'ni um xacan'.

⁹ Una cha' ndyi'ya te'en um 'in xca tucui, qui'ya ngui'ni um, lo' lee 'in Ndiose ndlo qui'ya na 'in um.

¹⁰ Si'yana cha' nde'en nu nchca ti' xu'hua se'en ña'aan lee can', una cha' tnan' siya' scati cha' can', ña'an loo cha' cua' mcha ti'in can' ña'aan lee xacan'.

¹¹ Si'yana ticui' Ndiose nu ngulo tñan: —A sten yu'hui um lo'o cuilyi'o nten—, ticui' ñi juin ñi: —A kujui um nten—. Cha' a nguiten yu'hui um lo'o cuilyi'o nten, una ndujui um nten, cua' mcha ti'in um cha' 'in um lo'o lee xacan'.

¹² Xñi um cunta ña'an chcui' um, a cunta lo'o ña'an cu'ni um, si'yana ca xñan bsya 'in um cua' ña'aan nguia ncha'an um lee nu ndlo laa 'in um.

¹³ Si'yana nu a mña'an 'tnan ti' 'in ta'a nten, cui' cuaña'an a caja nu ña'an 'tnan ti' 'in can' xa ca xñan bsya 'in, una nu mña'an 'tnan ti' 'in ta'a nten, tnu tiquee can' xa ntsu'hui cha' ca xñan bsya 'in.

Culo'o xñan na cha' nu ndiya qui'an ti' na

¹⁴ 'Un jun ta'a na, ¿ñi cunta ntsu'hui 'in nu nchcui' si'yana ndiya qui'an ti' lo' a ndlo'o xñan 'in lo'o cha' tsu'hue? ¿Ta tca tyi'o laa can' lo'o ña'an nu ndiya qui'an ti'?

15 Sca yu ta'a na uta sca jun cuna'an cha' ndiyaa lyijyi ste' jun, lo'o na nu najo'o 'in jun,

16 cha' ljuin um 'in can': Quiaa um, lo' a sca la cha' chu'hui tiquee um, Ndiose taa ñi ste' um lo'o na nu cunajo'o 'in um, ¿ñi cunta ntsu'hui chcu' um cuaña'an cha' a ta yaa' um 'in can'?

17 Cui' cuaña'an nguiaa cha' 'in na lo'o cha' nu ndiya qui'an ti' na, cha' a ndlo'o xñan na 'in na lo'o cha' tsu'hue, a sca cunta ntsu'hui 'in na.

18 Cha' ntsu'hui nu chcu': 'Un ndiya qui'an ti' um 'in Ndiose, lo' nan' n'nin tñan tsu'hue, ¿ta tca tsa qui'an ti' um 'in Ndiose, cha' a culo'o xñan um 'in um lo'o cha' tsu'hue? Si'yana nan' lo'o cha' tsu'hue nu n'nin nchca chcan' loo cha' nu ndiya qui'an tin'.

19 'Un ndiya qui'an ti' um si'yana scati Ndiose ntsu'hui, lo' cui' ña'an nchcu' um, una lo'o cui'in xa'an ndiya qui'an ti' lo' nchcuan can' si'yana ntsen.

20 'Un nu a ndyi'ya cunta cha' re, ¿ta a jlyo ti' um si'yana cua cha' ti' ndiya qui'an ti' na, cha' a ndlo'o xñan na 'in na lo'o cha' tsu'hue?

21 Abraham nu ncu nten cula 'in na, ¿ta si'i si'ya cha' tsu'hue nu m'ni yu nguinu luhui yu tloo Ndiose, cui' xa nu mdi'in tyaa yu 'in Isaac nu lca sñe' yu se'en ntsu'hui cha' squin can' tloo Ndiose?

22 Ca cuiya' ti' um si'yana lo'o ña'an nu m'ni Abraham, mhcua ta'a na lo'o cha' nu ya qui'an ti' yu, lo' si'ya cha' tsu'hue nu m'ni yu ncu chcu' cha' nu ya qui'an ti' yu.

23 Cuaña'an ya tucua cha' nu nchcu' quityi 'in Ndiose: —Abraham nguinu luhui tloo Ndiose loo nu ya qui'an ti' 'in ñi—, lo' jui nu ngulo'o naan 'in yu si'yana ncu yu ta'a tsu'hue Ndiose.

²⁴ Ca cuiya' ti' um xacan' si'yana nten nguinu luhui ne' tloo Ndiose, si'i tsaloo ti si'ya cha' nu ndiya qui'an ti' ne', cui' ca nu si'ya cha' tsu'hue nu ndlo'o xñan ne'.

²⁵ Cui' cuaña'an Rahab ne' cuna'an nducun' can', ¿ta si'i si'ya cha' tsu'hue nu m'ni ne' nguinu luhui ne' tloo Ndiose, xa ncuan xu'hue ne' 'in yu nu mdiyaa se'en ndi'in ne' lo' ngua'an tñan ne' 'in yu xca tucueen?

²⁶ Tsaña'an nguiaa cha' 'in sca nu ngujui nu a ntsu'hui cusya 'in, cui' cuaña'an lo'o cha' nu ndiya qui'an ti' na cha' a ndlo'o xñan na 'in na lo'o cha' tsu'hue, cua cha' ti ndiya qui'an ti' na.

3

Xñi na cunta cha' nu nchcui' na

¹ 'Un jun ta'a na, a nchca cha' qui'an 'a um culo'o um 'in jun, si'yana cua' jlyo ti' na tla la ndyi'o cha' nu ca xñan bsya 'in na.

² Si'yana nchgaa na a s'ni ntnan' na lo'o cha' nu nchcui' na. Una cha' ntsu'hui nu nxñi cunta 'in lo' a ntnan' ñi sca cha' nu nchcui', can' nu ñi ndi'in cha' 'in lo' nchca xñi cunta 'in lo'o nchgaa loo cha'.

³ Ña'an jan ñi, nare' nsu'hua na freno tu'hua cuiyu si'yana ca ja'an 'in 'in na, lo' tca tsa lo'o na 'in 'in se'en nu nchca ti' na.

⁴ Xñi um cunta 'in yca na'an, siya' lca na sca na nu tlyu lo' ndyi'an lo'o cui'in tnu 'in na lo'o juesa, una si'ya sca ca' lyo' ti nu nchcui' ne' lo'o lca timón, can' cha' nchca ndyi'an lo'o ne' 'in na se'en nu nchca ti' ne'.

⁵ Cui' cuaña'an ndi'in cha' 'in tse' na, lca na sca na lyo' ti, una tsala ña'an n'ni siye' na 'in na lo'o cha'

nchcui' na. Ña'an jan ñi, sca quii' lyo' ti lo' tca tiquin na sca qui'ya nu tlyu.

⁶ Lo' tse' na lca na ña'an nchca ti' quii', lca na sca chendyu ngunan' nu ngui'ni coo' 'in na ti' xa ngula na, cua' lca na loo quii' ndyi'o cha' nu nchcui' na.

⁷ Si'yana nchгаа loo 'ni, ña'an nchca ti' 'ni la, quiñi, cunaan, 'ni nu ntsu'hui loo tyi'a tujo'o, nchca n'ni nguso ne' 'in 'in.

⁸ una ñi sca nten lo' a tca cu'ni chu'hue ne' tse' ne', lca na sca chendyu ngunan' nu a tucui nchca 'in chcui ndijin loo na, si'yana mtsa'an yu'hui yaan loo na.

⁹ N'ni tnu na 'in Ndiose, ñi nu lca Stina, lo' ticui' lo'o tu'hua na ndaja na 'in ta'a nten na, cui' nu mtñan ñi tsaña'an nchca ti' ñi ycui' ñi.

¹⁰ Ticui' lo'o tu'hua na re n'ni tnu na 'in Ndiose lo' ndaja na 'in nten. 'Un jun ta'a na, a ndyi'o tñan cu'ni na cuaña'an.

¹¹ Xñi na cunta se'en nducua tyi'a, ¿ta tca chcua tyi'a nu tlyaa' sca se'en ti lo'o tyi'a nu tsu'hue?

¹² 'Un jun ta'a na, ¿ta tca tyi'o mti olivo loo sca yca higo? ¿Ta tca tyi'o mti higo loo ti uva? Ticui' cuaña'an a tca chcua tyi'a tiyen' sca se'en ti lo'o tyi'a nu tsu'hue.

Cha' tiyaa nu ndyi'o la ni' cuaan

¹³ ¿Ta a ntsu'hui nu tiyaa la lja um lo' ndyi'ya la cunta? Can' nu ntsu'hui cha' culo'o xñan 'in lo'o cha' tsu'hue nu cu'ni, lo'o suun ña'an.

¹⁴ Una cha' mtsa'an yu'hui um lo'o cha' jñan ti' lo'o cha' xlya, si'i can' cha' scuén cuaan um 'in um, ñi a su'hua um cha' cuiñi loo cha' nu ñi 'in Ndiose.

¹⁵ Si'yana cha' tiyaa re a mdo'o na nde ni' cuaan, cui' ca nu loo chendyu re, lca na cha' ngunan' nu ljaan tso' 'in laxa'an.

¹⁶ Si'yana se'en ntsu'hui cha' jñan ti' lo'o cha' xlya, can' nchu cuati loo cha' ngunan' nu n'ni tinto 'in nten.

¹⁷ Una cha' tiyaa nu ndaa Ndiose lca na chacui' cha' nu luhui, nda yaa' na tyi'in tsu'hue na, cuti nguiaa cha' 'in na, n'ni na tñan tsu'hue, nchca chcan' loo na xa n'ni na 'tnan 'in ta'a nten na, loo can' nchu nchgaa loo cha' tsu'hue, ñi ndi'in cha' 'in na lo' a ljaan na lo'o cha' cuiñi.

¹⁸ Sca nten nu ndiya nan ña'an tyi'in tsu'hue lo'o nchgaa tucui, chacui' cha' tsu'hue n'ni cuton can' si'ya cha' can'.

4

A chcui ti' na cha' nu nchca loo chendyu

¹ ¿Ñi cha' ta nchu cha' cusuun lja um, lo' nchcui' tyijyin um scasca um? ¿Ta si'i si'ya cha' ngunan' nu ndyi'o tiquee um?

² Lca tiquee um lo'o sca na, lo' a ndyijyi na 'in um. Ti'i ntsu'hui tiquee um, ndujui um nten si'ya cha' jñan ti' 'in um, lo' a nguinu tsu'hue tiquee um. Siya' ñii tu' ña'an nguilyu y'ni um lo' nsuun um, una a ndyijyi na nu nchca ti' um si'yana a njñan um 'in na.

³ Njñan um sca cha', una a ndyijyi na 'in um, si'yana si'i ña'an njñan um 'in na, tsaloo ti nchca ti' um na nu ndyi'o ti tiquee um.

⁴ ¡'Tnan ca 'un nu nducua tijyo' sii' Ndiose! ¿Ta a jlyo ti' um si'yana nu lye lca tiquee lo'o cha' nu nchca loo chendyu re, nde nchca ta'a cusuun can'

'in Ndiose? Ña'an nu ti nu nchca ta'a tsu'hue lo'o cha' nu nchca loo chendyu re, nchca ta'a cusuun can' 'in Ndiose.

⁵ ¿Ta ñan ti' um si'yana cua cha' ti nchcui' quityi 'in Ndiose si'yana Espíritu nu cua' mdaa Ndiose 'in na, lyee n'ni xlya ñi 'in na?

⁶ Una tlyu cha' tsu'hue ndaa ñi 'in na, can' cha' ndeña'an nchcui' xca cha': —Ndiose nxcuan tloo ñi 'in nten nu siye', una n'ni cunta ñi 'in nten nu suun—.

⁷ Xnu um cunta 'in um tuyaa' Ndiose, tla tyon um lo' laxa'an tyi'o tso' sii' um.

⁸ Lyee la quia nan um 'in Ndiose, lo' cuaña'an cui' la tyon ñi sii' um. 'Un nu lca nten qui'ya chendyu, tyaa um ya' tyuhui chendyu 'in um, cui' cuaña'an 'un nu ngui'ni tucua ti', suhui um cusya 'in um.

⁹ Su'hua yuhue ti' um cha' re, qui'ya tu'hua tiquee um lo' cunan um. Cha' tsu'hue nu ntsu'hui tiquee um chca na cha' xi'in lo' cunan um.

¹⁰ Cu'ni suun um 'in um tloo Ñi X'nan na, lo' cui' ñi scuén cuaan ñi 'in um.

A chcui' ca'an na 'in ta'a na

¹¹ 'Un jun ta'a na, a nchca cha' chcui' ca'an ta'a um, si'yana nu nchcui' ca'an ta'a lo' ndlo qui'ya 'in ta'a, ndijin lyoo can' lee 'in Ndiose lo' ngui'ni cuiya' can' cha' 'in lee. Cha' 'un ngui'ni cuiya' um cha' 'in lee, ña'an loo cha' sca bse lca um, lo' a nducua um tñan 'in na.

¹² Scati ñi nu mdaa lee 'in nten chendyu, lo' scati ñi tca culo laa ñi 'in na uta cuylyo ñi 'in na. Una 'un, ¿tucui ca lca um si'yana ndlo qui'ya um 'in xca tucui?

A cu'ni siye' na si'ya cha' nu cu'ni na tsaan quiaa

¹³ Xñi um cunta 'un nu nchcui': Cua' ñii uta quiaa tsa na xca quichen, la cua tyi'in na sca yjan, cu'ni na tñan jyinsya lo' caja tñi 'in na.

¹⁴ Una a jlyo ti' um ña'an ljyaan 'in um tsaan quiaa. Chendyu 'in um, ¿ñi na lca na? Nguiaa cha' 'in na tsaña'an nchca ti' coo, cua' ñii chcan' na, una ndi'a a la 'a quine cueen na.

¹⁵ Cui' ca nu tsu'hue la chcui' um: Cha' Ñi X'nan na taa ñi cha' cuiya', tyu'hui na chendyu lo' cu'ni na tñan re.

¹⁶ Una 'un nde nscuen cuaan um 'in um lo'o cha' siye', lo' nchgaa loo cha' siye' lca na qui'ya.

¹⁷ Nu jlyo ti' cu'ni tñan tsu'hue lo' a n'ni 'in na, ticui' qui'ya lca na.

5

Cha' 'in yu cuilyiya'

¹ Ña'an jan ñi, 'un yu cuilyiya', cunan um lo' xi'ya cueen um si'ya nu ti'i ljyaan 'in um,

² si'yana cha' cuilyiya' 'in um cua' nchcui ti'in na lo' ste' um cua' nsta 'ni 'in na,

³ a cunta na oro lo'o plata nu ndi'in 'in um cua' mducua cuiya' na, lo' cuiya' can' ntsu'hui cha' culo qui'ya na 'in um, kujlyo na 'in um tsaña'an ndiquin sca na loo quii'. Cua' tsatii cha' nu nchca loo chendyu re lo' tsala ña'an cha' cuilyiya' cua' mxo' ti'in um.

⁴ Loo nu a msu'hua lyiya' um nguso 'in um, siya' yu ndlo qui'ya na 'in um. Yta yu lo' mxo' yu na 'in um, lo' nde nguñilyi'o um 'in yu, una cua' ñii mdiyaa cha' re la tloo Ñi X'nan na, ñi nu tla la cha' 'in.

⁵ Lja ndi'in um loo chendyu re a sca na ya lyijyi 'in um, cui' ca nu nde nguinu na 'in um, ncua cojo' um tsaña'an nchca ti' sca bta nu ntsu'hui cha' kujui ne' 'in.

⁶ Msu'hua um qui'ya chon' nten nu tsu'hue, yjui um 'in ne', lo' ñi a mscuen yaa' ne' lo'o um.

Chcui' lyi'o na 'in Ñi X'nan na lja nta na 'in ñi

⁷ Can' cha' 'un jun ta'a na, ndon ti' um quita um tsaya' quiaan Ñi X'nan na. Xñi um cunta ña'an ndi'in cha' 'in yu ngui'ni tñan ni' quixin', tsala ña'an ntsu'hui cha' tlyu ti' 'in yu nta yu tsaya' nu xo' yu na nu yta yu, cua' ña'aan nguila quioo.

⁸ Cui' cuaña'an 'un ta loo um, lo' lyee la ca ñi cusya 'in um si'yana cua' nchcui cuii' cha' quiaan Ñi X'nan na.

⁹ 'Un jun ta'a na, a nchca cha' su'hua qui'ya ta'a um scasca um, ña'an tu' cu'ni ñi xñan bsya 'in um. Ña'an jan ñi, cua' ndon ñi nu lca bse la tuna'an.

¹⁰ 'Un jun ta'a na, xñi um cunta tsala ña'an ti'i mdijin yu nu mxiyui' Ñi X'nan na 'in cua' s'ni, lo' mda loo yu lo'o cha' can'.

¹¹ Ña'an jan ñi, nchcui' na si'yana tsu'hue ca xu'hue nu mda loo mdijin scasca nu ti'i. Cua' ynan um cha' tsala ña'an mda loo yu Job lo' ngua chcan' loo cha' tsu'hue 'in Ñi X'nan na lo'o yu, —tsala ña'an n'ni ñi 'tnan 'in nten—.

¹² 'Un jun ta'a na, sca loo tñan chcuin' sca cha' lo'o um: A cu'ni tyi'ya um 'in Ndiose xa nu tyi'in tyaa um sca cha', ñi a culo naa um 'in ni' cuaan uta chendyu re, ñi a cu'ni tyi'ya um xca la cha', cui' ca nu ljuin um: Cui' na, uta: Si'i na, ña'an tu' tsato'o cu'ni ñi xñan bsya 'in um.

¹³ Cha' ntsu'hui nu ndijin scasca loo cha', chcu' lyi'o can' 'in Ndiose. Cha' ntsu'hui nu tsu'hue ntsu'hui tiquee, cula lo'o can' 'in ñi.

¹⁴ A cunta cha' ntsu'hui nu ti'i, cu'ni can' cha' caan tucua snan yu nu ntsu'hui cunta 'in jun ta'a na, chcu' lyi'o yu 'in Ndiose, lo' xita'an yu ceite 'in lo'o cha' cuiya' 'in Ñi X'nan na.

¹⁵ Lo' si'ya cha' nu ndiya qui'an ti' yu xa nchcu' lyi'o yu 'in Ñi X'nan na, cu'ni chca ñi 'in nu ti'i can', lo' cha' nde'en la qui'ya m'ni, cu'ni ñi cha' tlyu ti' 'in.

¹⁶ Cha' nde'en la qui'ya m'ni um, quitsa' la um 'in ta'a um, lo' jñan um 'in Ndiose si'ya cha' 'in ta'a um, lo' cui' ñi xiton ñi 'in um. N'ni cunta ñi cha' nu njñan sca nu ñi ndi'in cha' 'in.

¹⁷ Yu Elía ncua yu nten chendyu tsaña'an nchca ti' naa, ycu' lyi'o yu 'in Ndiose lo'o nu chcu' lca tiquee yu si'yana a qui'ya 'a quioo, lo' a ngu'ya 'a na tsani' snan yjan tlu'hue.

¹⁸ Xiya' mjñan yu 'in Ndiose, lo' mdyisnan ngu'ya na, lo' tsu'hue ncua tñan na nu yta nten.

¹⁹ 'Un jun ta'a na, cha' nde'en nu ntsu'hui lja um cua' mdo'o tso' sii' cha' nu ñi, lo' caja nu cu'ni cha' xitucui can',

²⁰ ca cuiya' ti' um si'yana nu cu'ni cha' xitucui sca nu nda'an ngunan', cua' m'ni can' canan mdo'o laa sca nten loo cha' ndyija, lo' mchca ña'aan qui'ya 'in.

El Nuevo Testamento New Testament in Chatino, Nopala

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nopala Chatino (Chatino, Nopala)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, David Niel Nellis, All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 968310150X

The New Testament

in Chatino, Nopala

© 2013, David Niel Nellis, All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

7aec2f8f-e534-559d-8dcc-b8b15d5a08dc